

Justis- og beredskapsdepartementet
Avdeling for krisehåndtering,
beredskap og sikkerhet

Arkivsaknr.	Arkivkode	Avd/Sek/Saksb	Deres ref.	Dato:
15/1586-3	X20 &13	PLA/FEL/JKR		30.11.2015

SVAR - HØRING - MULIGHETSSTUDIEN - VURDERING AV NASJONALE OG REGIONALE ØVINGS- OG KOMPETANSESENTRE FOR ØKT SAMVIRKE BLANT

Viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 18. august 2015 der det inviteres til å komme med innspill.

Randaberg kommune har i sin uttalelse samarbeidet med kommunene Stavanger, Sola og Sandnes, pluss Greater Stavanger, Rogaland Fylkeskommune, Rogaland brann- og redning og fagmiljøene innenfor samfunnssikkerhet ved Universitet i Stavanger

Randaberg kommune har som de andre kommunene i regionen, merket seg at departementet ber om innspill til alternative løsninger til arbeidsgruppens anbefalinger. Vi gir vår støtte til at Samfunnssikkerhetscenteret i Rogaland (SASIRO) blir et regionalt øvingssenter for beredskap. Samvirke i beredskapssituasjoner er komplekst og utfordrende og det er behov for å bruke det ypperste vi har av kompetanse og erfaring for å utvikle beste praksis.

De fordelene vi har i vår region er i liten grad omhandlet i studien og vi stiller spørsmål om hvor formålstjenlig det er at av tre sentre er ett nasjonalt og ett regionalt foreslått lokalisert til Østlandet

Randaberg kommune tilslutter seg Greater Stavanger sine argumenter for at Samfunnssikkerhetscenteret i Rogaland (SASIRO) blir et regionalt øvingssenter for beredskap

Med hilsen

Jan-Kåre Ruud
rådgiver samfunnssikkerhet

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Mulighetsstudien

Innspill fra Randaberg kommune

Risikobilde

- Studien henviser flere steder til Nasjonalt Risikobilde (NRB) på landsbasis. I mulighetsstudien bør man beskrive hvordan NRB henger sammen med fylkes-, regionale- og kommunale Risiko og Sårbarhetsanalyser (ROS). Dette vil styrke helheten og substansen i studien.
- Ser man sammenhengen mellom risiko på forskjellige nivåer vil det også være enklere å definere typen uønskede hendelser man ønsker å drive samhandling og samvirke om.

Uønskede hendelser

- Det vises til kun til NRB. Både i denne og i de kommunale ROS analysene er det mange hendelse som har mange forskjellige aktører og som krever ulike samvirkepartnere.
- Samtidig slås det fast at politiet skal lede redningsarbeidet. Det er mange hendelser innenfor NRB og ROS hvor politiet ikke har naturlig lederrolle å spille. For eksempel ved Pandemi, Cyberangrep, langvarig svikt i el-forsyning, forurenset drikkevann osv.
- Politiets ledende rolle i uønskede hendelser som nødetatene tar seg av er udiskutabel. Her gjennomføres samarbeide hver dag, hele året og i hele landet. Ved uønskede hendelser hvor politiet ikke har en lederrolle samarbeides det ikke hver dag, hele året og i hele landet. Hendelsene er sjeldnere, har mange aktører og involverer aktører som til daglig ikke samarbeider. Dette er også de hendelsene som sannsynligvis har et betydelig større skadepotensiale enn "hverdagslivets trivielle ulykker". Her er behovet for opplæring, kompetanseheving og øvelse størst.
- Det er nødvendig med en klar definisjon av hvilken type hendelser man skal øve samvirke og hvilke som man ekskluderer.
- Det er behov for en nasjonal standardisering av begreper, metode og verktøy. Dette gjelder på alle nivåer, sideveis og nedover.

Aktører beredskap

- Det er ikke definert hvilke organisasjoner som er inkludert i aktørbegrepet.
- Av teksten kan det fremgå at man først og fremst kun inkluderer redningsetatene. Dette er svært uheldig da man ikke greier å favne landets totale beredskap.
- Med referanse til NRB, fylkes-, regionale og kommunale ROS analyser blir det for snevert å inkludere kun redningsetatene. Spesielt gjelder dette hendelser hvor det er lite behov for redningstjenestene.
- Når man har definert hvilke hendelser man skal samvirke om vil det stort sett gi seg hvilke aktører som skal øve samvirke.

Utdanning/Kompetanseheving

I mulighetsstudien blir kun tre eksisterende anlegg, Politihøgskolen, Sivilforsvarets beredskaps- og kompetansesenter i Starum leir på Toten og Norges brannskole i Tjeldsundet i Nordland omtalt som mulige treningssentre. Samtidig blir det i oversendelsesbrevet eksplisitt bedt om supplerende innspill på alternative løsninger. Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland (SASIRO) er et godt alternativ til regionalt øvingscenter som bør vurderes.

Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland (SASIRO) er et naturlig møtested for felles aktivitet. Foruten nødetatene, brukes senteret også av samvirkeaktører som Sivilforsvaret, Heimevernet,

Hovedredningsentralen, kommunene, frivillige (FORF), osv. Senteret brukes til separate øvelser, samvirkeøvelser, "tabletop" øvelser, kurs og konferanser. SASIRO brukes også av andre samarbeidspartnere som private virksomheter, videregående skoler, Høgskolen Stord/Haugesund (HSH) og Universitetet i Stavanger (UiS).

- I studien knytter man ingen relasjoner til det offentlige utdanningssystemet innen samfunnssikkerhet og beredskap. Det er naturlig å knytte kompetanseutvikling innen samvirke til den foreslåtte fagutdanning for brann- og redningspersonell slik som beskrevet i NOU 2012:8.
- Inkludert i NOU 2012:8 er også utdanning på høgskole- universitetsnivå. Det er naturlig å se på mulighetsstudien i sammenheng med det offentlige utdanningssystemet og hvordan samvirke er en integrert del av dette. Et utstrakt samarbeid med universitet og høgskoler som har samvirke innen beredskap på fagplanen kan være en mulighet som studien har oversett.
- Ved oljeselskapenes beredskapssentre øves det kontinuerlig på samhandling og samvirke med et stort antall forskjellige aktører involvert. Disse representerer en kompetanse som det ikke er tatt hensyn til mulighetsstudien.
- Mulighetsstudiens forslag til kompetansebygging innen samvirke må koordineres med det offentlige utdanningssystemet og bør hente kunnskap fra olje- og gassindustrien.

Regionalt kompetansesenter

Randaberg kommune fremmer forslag om at SASIRO (Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland) blir et regionalt øvingscenter for beredskap på Sør-Vestlandet. Se vedlegg 1.

Deltaker i arbeidsgruppen

Randaberg kommune fremmer forslag om Geir Sverre Braut, seniorrådgiver ved Stavanger universitetssjukehus, og professor II i samfunnssikkerhet ved UiS og i helsefag ved Høgskolen Stord/Haugesund, som deltager i arbeidsgruppen som vil få i oppgave å vurdere høringsinnspillene.

Geir Sverre Braut har tidligere vært assisterende direktør i Statens helsetilsyn og fylkeslege i Rogaland, og vil være en god representant både for det etablerte utdanningsmiljøet, den kommunale beredskapen og nødetatene.

Samvirke blant beredskapsaktørene

De aller fleste beredskapsaktørene i Stavanger-regionen vil sende innspill til mulighetsstudien enten enkeltvis eller sammen med andre organisasjoner. Innspillene er i utgangspunktet utformet med fokus på egen organisasjon og hvordan denne mest effektivt kan bidra til økt samarbeid i en beredskapssituasjon. I tillegg har man samarbeidet med øvrige beredskapsaktører for å utforme innspill som fokuserer samarbeid og samhandling. Denne arbeidsformen gir et godt innblikk i det samarbeidet mellom aktørene som allerede eksisterer i vår region og som det for DSB vil være ideelt å bygge videre på. Vi er kommet langt i praktisk samarbeid og vil gjerne nå lengre. Av den grunn er det vår oppfatning at SASIRO bør bli et fremtidig regionalt senter for beredskap på Sør-Vest landet.

Vedlegg 1:

Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland som et fremtidig regionalt øvingscenter

I samarbeide med Rogaland brann og redning IKS (RBR) fremmer vi forslag om at SASIRO (Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland) blir et regionalt øvingscenter for beredskap på Sør-Vestlandet.

I 2013 overtok Sandnes kommune eierskapet av den tidligere sivilforsvarsleiren Vagleleiren og Rogaland brann og redning IKS inngikk en avtale om driften på det som i dag er SASIRO. SASIRO er et «non profit» senter, der alt fremtidig overskudd vil gå tilbake til driften av senteret.

SASIRO består av en tomt på ca. 50 mål, med en bygningsmasse på til sammen 3000m², hvorav fire undervisningsrom, to skitne undervisningsrom, kantine og overnattingsmuligheter. Øvingsfeltet består av røykdykkingsfasiliteter for både varme og kalde dykk, kjemikaliedykk, område for tungredning og frigjøring med busser og biler. En 25 meter høy høyspentmast til urban tauredning er i ferd med å bli montert og øvingsfelt for LNG er nylig tatt i bruk. SASIRO inneholder areal som er egnet til helikopterlanding og operativ øvelse, både i eksisterende infrastruktur og ute i naturen.

SASIRO blir i dag brukt av alle nødetatene og deres samarbeidspartnere (HV, Sivilforsvar, HRS, kommunal beredskap, FORF osv.) både til separate øvelser, til felles øvelser, «tabletop»-øvelser, kurs og konferanser. RBR arrangerer kurs på vegne av brannskolen og i tillegg blir SASIRO brukt av andre samarbeidspartnere som, private bedrifter, videregående skoler, Høgskolen Stord/Haugesund og Universitetet i Stavanger med flere.

Utviklingen av SASIRO har som hovedfokus å videreutvikle dagens drift, og å bygge opp en kompetanse på tunnelsikkerhet som vil gjøre oss rustet til å møte de krav som kommer når verdens lengste undersjøiske tunneler blir tatt i bruk i vårt distrikt. Dette er en kompetanse som i dag ikke finnes noen andre steder i landet, og det er avgjørende at det blir satset på styrking av både teoretisk og praktisk kompetanse på området, for å ivareta de forventningene samfunnet stiller til myndighetene generelt, og oss som nødetat og redningstjeneste spesielt.

Denne satsingen på SASIRO er et ledd i arbeidet med å realisere den overordnede strategien for styrking av det eksisterende, tverrsektorielle samfunnssikkerhetsarbeid i Rogaland som ble vedtatt av Fylkestinget i Rogaland den 20. oktober 2015.

RBR har gjennom samarbeid med Rogaland fylkeskommune knyttet til seg professor i risikostyring og samfunnssikkerhet Ove Njå, ved Universitetet i Stavanger. Njå har bred og lang erfaring innen forskning på krisehåndtering, beredskapsplanlegging og ulykkesgranskning. I tillegg er det planer om at en av RBR sine rådgivere i samfunnssikkerhet starter på en doktorgrad om tunnelsikkerhet- og beredskap. Hensikten er å skissere behovene for kunnskapsutvikling og kompetanseheving innenfor forebygging og beredskap på de ulike nivåene i brann- og redningstjenesten i Norge. Dette vil kunne danne grunnlag for utvikling av alternative modeller og løsninger for opplæring i tunnelsikkerhet som omfatter branner, eksplosjoner og utslipp av farlig gods.

- Gjennom den erfaring som er bygget opp samt de planer man har for videre utvikling av SASIRO har man allerede demonstrert et tverrfaglig samarbeid og samhandling. SASIRO vil derfor kunne bli et godt og klokt valg som regionalt øvingscenter.